POKROK ZÁPADU.

Týdenník politický, poučný a zábavný
pro
Čechoslovany americké,
podávající nejnovější zprávy nejen z celého světa, ale zvláště ze Velikého Západu Amerického.
Vychází každou středu v OMAHA, NEB.

Vydavatel a majitel: EDW. ROSEWATER.
Redaktor: JAN ROSICKÝ.

Předplatné na list obnáší i s poštovní zásilkou
$2.20 na rok, **$1.10** na půl roku, a **35** centů na čtvrť roku.
Zasílání do Evropy $3.00 ročně.
Poštovné platí vydavatelstvo samo.

Oznámky v „Pokroku Západu" čítají se v levné ceně a národní spolky platí za své oznámky poloviční cenu.

Dopisy se všech stran mileradi přijímáme, avšak nemůžeme uveřejňovati takové, jenž obsahují osobní útoky neb urážky, an zákon novinářský nám toho nedovoluje, ani na odpovědnost dopisovatele.

Zásilky peněz nechť dějí se na poštovní poukázky, anebo v listech registrovaných, aby bylo jich dodání nám jisté, neb nemůžeme za peníze v jednoduchém listu zaslané ručiti. Veškeré obdržené peníze budeme v čísle vždy následujícím kvitovati.

Nadpis dopisů a peněžních zásilek buď:
„Pokrok Západu"
Omaha, Neb.

Omaha, Neb. 6. září, 1876.

Národní republikánská tiketa.

Pro presidenta:
Rutherford B. Hayes
z Ohio;
Pro místo-presidenta:
William A. Wheeler
z New Yorku.

Tilden křivopřísežník!

Není tomu dávno, co byl demokratický kandidát presidentství, Samuel Tilden, viněn z křivé, čili falešné přísahy, udávaje příjem svůj za rok 1862, z kterého daň platiti se má, zúmyslně příliš nízký a odpřisáhl toto křivé udání. — Nyní se chopil tajemníku tohoto čistého kandidáta, by pána svého omil, avšak podařilo se mu to as tak, jakoby se namahal černocha na bílo umejti, neboť sezná soudný čtenář z vyjádření téhož tajemníka, jak dalece asi svému pánu svým vysvětlením posloužil. Píše takto:

„Mělo by se uvážiti, že advokát velmi dlouhý čas pracovati musí, než svou odměnu obdrží, a svědomitý muž by vzal práci v úvahu, kterou takový advokát rok od roku koná, dle postupu procesu že odměna, ačkoliv ji v jistém roku obdržel, přece není důchodem onoho roku, nýbrž že ve skutečnosti v každém roku mezi během a postupování procesu vydělána byla."

Docela žádné vyjasnění by bylo mnohem lépe bývalo nežli toto. Z těžka přečetl Stebbins zákon co dani z příjmů nežli vyjasnění toto dal veřejnosti, neboť by byl nalézl, že zákon nedovolí potomní rozdělení příjmu, po více uplinutých roků, alébrž chce, by se o příjem v tomtéž roce, v kterém byly přijmuty, udány a dani podrobil. Pročež nesmí nikdo z $20.000, které přijmul v roku 1862 říci, že je to plat za práci konanou od roku 1852 do 1861, tudíž příjem pro rok 1862, alébrž on musí dle zákona těch 20.000 udati co příjem pro rok 1862. Srážek od příjmu hrubého dovolil zákon velké množství jako na př. 1) Z počátku pro každého $600 (později 1000 a ještě později 2000 dol.) 2.) Nájemné. 3.) V běžícím roce utrpené ztráty; 4.) Mzda dělníků; 5.) Součet v běžícím roce zaplacených daní atd. atd.

Napřed však musí daň platící celý svůj hrubý příjem udati, a z toho teprve mohou se odrážky odpočísti. Odrážky na tom základě, že v běžícím roce přijmuté peníze jsou za práci z předešlých let, jsou nezákoné. Omluva Stebbinsa nepomohla Tildenovi tudíž ničeho, — ano je mnohém horší, nežli docela žádná — neboť zajisté nebyla lepší po ruce. V tomto omlouvání lze čísti pouze uznání svého nepravého jednání.

Válka indiánská.

Prvotní plán, dle kterého měly voje vyslané proti "sedícímu býku" již během měsíce září vzaty býti z bojiště, a válku z jara znovu započíti, ustoupil jinému.

Provedení plánu toho bylo by zajisté pokořujícím přiznáním úplného neúspěchu všech dosavádních tažení a příliš veliké uznání úspěchů rudochů. Proto se vláda odhodlala vzdor kruté zimě tamní krajiny vojsko tam ponechati.

Velitel 5 pluku pěchoty, Miles, obdržel rozkaz, na ústí Tongue a Yellowstone bodu to, od kterého rudoši bývají zásobeny, zaříditi zimní ležení. Potřebné zásoby potravy pro muže a koně musí se po Yellowstonu s tvrze Buford, která leží při v toku řeky Yellowstone do Missoury dopraveny býti, dokud je řeka splavná. Více parníků s posádkou vojenskou jsou dány za tímto účelem pod poručenství. Přitom nechá řeku Yellowstone malými párníky hlídati, an se, vzdor zábadnému zmizení "sedícího býka" neustále malá oddělení rudochů na břehu ukazují.

Na místě zimních bytů, na ústí Tongue, jsou již od jen. Milesa započaté práce ku obraně a ku ochraně v poli ležících zásob potravy a malého počtu mužstva, které v posledním čase tyto střežilo. Jsou chráněny 3 Gatling a vícero Rodman děly, k nim ještě tři Rodman přijdou.

Do 20. září nejdéle mají býti zimní baráky pro přijmutí většího oddělení vojenského připraveny. V pádu, že se tah Terryho neb Crooka úplně nezdaří, doufá se, příštího jara z těchto zimních baráků válku započíti. Přepadu rudochů není se co báti, jelikož sedící býk žádným dělostřelectvem nevládne a tudíž se na baráky děly chráněné neodváží.

Mollies a čekan.

Těch pět Molli Maguires, kteří jsou pro zavraždění policisty Yosta k smrti odsouzeni a teď co kandidáti šibenice ve vězení v Pottsville, Pa. sedí, mají jen kamarádům svým na svobodě jsoucím co děkovati, že i ten nejjemnocitnější každou myšlénku k udělení milosti zavrhuje a že řekne: "Teď se musí té bandě okázati, že zákon nedá s sebou dlouho žertovat."

Již v tom krátkém čase, od odsuzení těchto pěti Mollies k smrti a od soudního potvrzení ortelu, množily Mollies v Pensilvánských dolech zločin na zločin.

V Hyde Parku jednom z nejčelnějších shromáždišť této bandy, měl evangelický jeden farář tu zmužilost veřejně proti nim vystoupiti a je zatracovati. Za to obdržel před krátkým časem rozkaz ve známé formě kukluxů, během dvou týdnů Hyde Park opustiti, sice že s ním spolek promluví jedno slovíčko (totiž nechá jej některým z bandy zmizeti). V neděli na to, když se v tom samém evangelickém kostele služby boží odbývaly, vrazily Mollies do vnitř, zapálily kostelní stolice a nechaly skoro celý vnitřek kostela vyhořet. Na polo shořelou kazatelnu připevnily rozkaz — na kterém se děsné obrazy nalézaly — by se nikdo více neodvážil kostel tento navštíviti. Tyto a jiné bandy jsou hrůzou celého Lackawanna údolí: Následující zločiny byly posledními dny od nich spáchané:

V noci byl dům, od Mollies nenáviděného H. B. Daltona v Meadow Brook, od 30—40 zakuklenců přepaden. Oni rozbyly dvéře a okna přepadly paní Daltonovou a poranily jí smrtelně. 30—40 silných irských lupičů a vrahů zkoušely své hrdinství na bezbranné paní. — Ti samí přepadly ještě téže noci dům Johna Dunna v Green wood, zavraždily jednoho obyvatele a dům vyplenily.

V Yatesville u Pittstonu v jely sobě dvě bandy těchto Mollies samy do vlasů a v rozhorčeném zápasu bratrském sáhly po noži a dýce. Několik jich bylo strašně popícháno, ano jeden jmenem Fox dostal 36 ran nožem, tak že v krátkosti ranám těm podlehl. Jen kdyby ti chlapíci takové hrdiné skutky jen mezi sebou prováděly, pak by to mohlo býti uspokojující. A v skutku podobá se tomu, neboť přátele Foxa přísahají ku všem svatým, že vrahy jeho zahladí.

Bohužel však bývají také i ti, kteří ve spolku tom nejsou od Mollies napadány. Při jednom takovém přepadnutí bylo v Plymouth více mužů smrtelně raněno.

Pokoje milovní občane jsou opět nuceny utvořovati mezi sebou spolky ku zachránění života a jmění na proti loupeživým Mollies. Guverner Hartranft bude míti za těchto okolností velmi málo chuti těmto pěti šibeničním kandidátům uděliti milost. O pravdě by bylo odpravení těchto pěti velký krok ku zdrcení tohoto lupičského spolku. Jedenkráte se jim musí okázati, že stává zákona a tento že nedá s sebou dlouho žertovati.

Ničema kněz.

Ona hanebná povidačka, že Governer Hayes jako důstojník ve vojště ukradl $410 a dvoje stříbrné hodinky jednomu k smrti odsouzenému uprchlíku, vyšla od W. W. Harper-a, jednoho lehkomyslného kněze v záp. Virg.

Tento Harper byl za času války kaplanem ve pluku u kterého se také nynější kandidát presidentství nalézal. V srpnu 1864 byl od tohoto vojenského oddělení jeden vojín, který vzav dříve závdavek — práskl do bot, jako mnozí jiní ničemové — na rozkaz jen. Crooka co uprchlík zastřelen. Polní kaplan Harper dal před zastřelením nešťastníku tomuto duševní "posilu" a obdržel od něj 410 dol. a dvoje stříbrné hodinky se žádostí, by tyto peníze, jakož i hodinky jeho matce zaslány byly.

Ubohá žena však věci ty nedostala. Kde tedy zůstaly? Bespochyby v kapse kaplana Harper-a.

To již bylo tomuto vícekráte veřejně předhozeno, však bez výsledku.

Když ale přišel čas volby presidenta a tím i volebních škandálů, myslil se Harper tím očistiti, že krádež tu uvalil na Hayes-a; a v skutku nalézlo se několik demokratických listů, kteří se sprostnosti té uchopily a jí na úkor Hayese uveřejnily.

Harper nahlédl však hned, že jednal hloupě, pošpiniv takto čest muže, jehožto ryzá povaha všude známa byla a při jehožto jmění mu netřeba chudou matku o $410 okrásti. Na to opravil svou povidačku takto:

Okamžitě po zastřelení uprchlíka povolal prý Hayes jeho — totiž Harper-a — k sobě a tázal se jej po pozůstalosti odpraveného. Na patřičnou jeho odpověď, že si nechal Hayes peníze a hodinky od něho dáti a že připomenul: "Peníze tyto jsou jedním dílem záruky Whitlow-a a musí se proto pro nájmutí jiného vojína 23 pluku Ohio upotřebyti."

Dle toho tedy Hayes peníze tyto přece nezadržel ale upotřebil ku přijmutí jiného vojína na místě odpraveného uprchlíku. Flanďák ten připouští, že hodinky sobě ponechal, a odkazuje na to, že mu Whitlow pravil, hodinky že sobě může ponechat, nebudeli matka jeho k nalezení (?)—

Kněz ten byl v posledním týdnu tak nestoudný, že šel do Columbus a žádal od guvernera Hayese kvitanci na oněch $410 odvolávaje se na svědectví jen. Comly nynějšího poštmistra v Columbus, který prý byl přítomen, když Harper peníze ty Hayesovi v jeho stánu doručil.

Hayes a Comly pamatují se ale velmi dobře na zastřelení uprchlíka Whitlowa, ale nevědí ničeho o jeho penězich a Comly nebyl tento den ve stánu, alébrž ležel, jak sám se velmi dobř pamatuje nemocen ve svém stánu. Bidák kněz přisahá na vše, co mu svateho (??), že uprchlík byl zastřelen v poledne; Hayes a Comly pamatují se ale velmi dobře, že Whitlow byl zastřelen při západu slunce. Ke všemu tomu nechal si Hayes ortel smrti Whitlowa z Washingtonu zaslati z něhož také vysvítá, že zastřelení dálo se večer. —

Konečně uznal Harper, že hra jeho je ztracena a opustil Columbus. Jeden demokratický politikář a jeho hostinský zachovají jej zajisté v lásce a paměti, neboť od onoho vypůjčil si 10 dol. (více mu nechtěl půjčiti) na věčnou oplátku a hostinskému zůstal dlužen za — Board. Snad ještě o něm uslyšíme ale ze — soudní síně.

Dle toho lze viděti, jak zkažená a špatná strana musí býti ta, která se takových prostředků chápe ku dělání politického kapitálu.

Malé črty ze života velkých mužů.

Voltairovi poslal kdosi písemnou zprávu, že odsoudil pařížský parlament jeden z jeho spisů k spálení. "Tím líp", pravil Voltaire, "knihy jsou jako kaštany: chutnají teprvé dobře, když jsou upečeny."

Napoleon I. nalezal se jednou v kruhu přátel svých, kteří vypravovali si na vzájem o nejdůležitějších a nejkrásnějších dnech ve svém životě. Císař s patrnou zálibou rozmluvě té naslouchal. Když již všichni se vystřídali, pravil náhle Napoleon: "Zda-li pak uhodnete, pánové, který den v životě svém mám já za nejdůležitější, nejkrásnější a nejšťastnější?"— Jedni z přítomných hádali ty dny, když vydobyl velké některé vítězství, jiní hádali na den jeho sňatku a ještě jiní na den jeho korunovace. — "Ne, ne" pravil Napoleon, "vidím již, že to neuhodnete! Jest to den, kdy poprvé jsem byl u sv. přijímání.

Když slavný kazatel *Massilon* poprvé ve Versaillu kázal, pravil k němu Ludvík XIV. po kázání: "Když jsem slýchával jiné kazatele kázati, tu jsem býval s nimi obyčejně dosti dobře spokojen; ale nyní, když jsem slyšel vás, ctihodný otče, jsem nespokojen sám sebou.

Boleslav IV., král polský, nosil na krku podobiznu svého otce. Při každém důležitém činu neb záměru políbil podobiznu tu, řka: "Daleko mně budiž, milý otče, abych něco učinil neb poručil, čímž bych proti památce a cti tvé se provinil."

Maury, převor kláštera františkánského, procházel se za revoluce francouzské v zahradě, když ozbrojený lid do kláštera vrazil. Jakmile ho zočili, hnali se k němu, volajíce: "Na svítilnu s ním, oběšte ho!"—"A když tam budu viseti", pravil neohroženě Maury, "budete pak lépe viděti?" —Lid se zarazil a zahanben se rozešel.

Turenne, francouzský general, táhl roku 1674 v čele silného vojska Německem. Město Tuhinky poslalo k němu posli své s prosbou, aby města jich ušetřil, nabízejíc mu zároveň sto tisíc tolarů výkupného, když prosbě té vyhoví. — "Nemohu peněz těch přijmouti," pravil Turenne, "neboť jsem nechtěl ani v tu stranu táhnouti". Tentýž vojevůdce prodal často veškeré své skvosty, aby jen vyplatil řádnu mzdu vojsku svému.

Beethoven skládal svá mistrovská díla nejvíce venku a doma psal teprv partituru. Jednoho dne přišel do hostince "u římského císaře" ve Vídni a usedl k jídelnímu stolu. Sklepník přiběhl a tázal se co poroučí. "Ještě nic!" odvětil Beethoven, vytáhl svůj denník a psal pilně noty, bruče si melodii nové skladby své. Kolem seděli všude hosté a jedli; to však mu nevadilo. Po delší době přišel opět sklepník, tázaje se ho, zda-li již nyní něco poroučí. "Což mi nedáte ani chvíli pokoj?" zvolal nevrle Beethoven. Hosté pojedli a odešli. Asi po dvou hodinách vstal též Beethoven a zavolal na sklepníka. "Chci platit!" pravil. Zaražený sklepník odvětil: "Ale vždyť jste vašnosti dosud nic nejedl!"— "Tak?" odpověděl Beethoven. "Jsem však úplně syt", a odešel.

Vévoda *Cosmus Medici*, nebyl pouze milovníkem a podporovatelem umění, nýbrž zabýval se také sám sochařstvím a malířstvím. Jedenkráte vytesal z mramoru sochu Neptunovu a dal ji postaviti na náměstí ve Florencii. Po nějakém čase ptal se Buonarottiho na úsudek. "Odpusť vám to pán bůh", pravil Michel Angelo, "že jste zkazil takový kus mramoru!"

Tajemník Napoleona odcházel jednoho večera z ložnice císařovy, kdež byl předčítal noviny. Husar stráž u dveří mající spal. Uzřev ho, pravil Conti ke generálovi Castellnuovi, jenž byl s ním u císaře: "Vizte, nešťastník naslouchal u dveří!" — "A usnul", odvětil Castelinuovo, "není divu, vždyť jsem usnul při tom i já, a jsem generál!"

Jeden z největších nepřátelů souboje byl Mikuláš, car ruský. Vypravuje se o něm následující příběh: Jednoho dne prosil ho jeho pobočník snažně, by mu dovolil se bíti. Car zamítl rozhodně prosbu jeho. "Vaše Veličenstvo", zvolal zoufale pobočník, "jsem zneuctěn a musím hanbu svou smýti krví!"—Car svraštil čelo a tázal se na příčinu souboje. — "Můj sok mne ve společnosti pohanil a udeřil mne v obličej.— "Pojď sebou!" poručil car. Šel s ním do vedlejší síně, kdež celý dvůr shromážděn byl. Uprostřed síně objal pobočníka a políbil ho v tvář, kam jej sok udeřil. "Odejdiž v pokoji!" pravil mu car, "políbením svým smazal jsem tvé pohanění!"

Lafontaine, slavný francouzký bajkař, býval velice roztržitý. Jednou velice smuten doprovázel svého přítele ke hrobu. Ale několik dní na to šel do jeho bytu, aby mu učinil svou návštěvu. A tu se velice zalekl, když uslyšel o jeho smrti; pak se ale vzpamatoval a pravil: "Ach ano, vždyť jsem byl sám na jeho pohřbu."

Vévoda *Gramont* byl v bitvě u Wœrthu těžce do ruky poraněn. Lékař uznal že se musí ruka odníti a měl se právě k tomu, vévodu chloroformem uspati. Tu přišel starý již polní kaplan a prohlásil se proti uspání, tvrdě že jest to proti bohu, poněvadž bůh posílá na nás bolesti, aby nás nimi potrestal, kdežto chloroformem se tento úmysl božský maří.

Vévoda Gramont se pousmál a pravil, chloroform do sebe již vdychuje: "Což pak ale jestliže vám dokáži, že bůh sám nejprvé užil podobného uspání? Což jste nečetl bibli, že bůh, chtěje Adamovi vzíti žebro, ponořil ho v spánek?" Sotva domluvil padl do mdlob.

Bach přišel jednou k Rusovi (pozdějšímu řediteli hudby, jenž z vděčnosti k svému bývalému učiteli korespondenci jeho obstarával) a zvolal radostně, podávaje mu jakýsi list: "Hleďte, jaký to krásný úřad se mi nabízí! Odpovězte jakmile budete mít pochvíli, že o něj žádám." Rus zářil radostí nad zlepšeným stavem svého milovaného učitele. Avšak "ani radost věčná, ani žalost nekonečná" zní národní přísloví. Náhodou pohlédl na datum listu a k svému ustrnutí shledal, že jest již přes rok starý. Bach nosil jej celý rok v náprsní kapse.

Bellini byl vzorem skromnosti. O sobě neb od svých skladbách nerad slýchal nadšené chvály svých přátel, a mluvit o nich dokonce sám, byl by pokládal za nejvyšší neskromnost. Ale jednou chytil se přece v pasti. Otázalať se ho jistá vznešená dáma, kterou ze svých prácí za nejlepší pokládá. Belliny se zapýřil a odpověděl tak skromně a vyhýbavě, že dáma nemohla nikterakž s touto odpovědí býti spokojena. Ale ženský ostrovtip ji neopustil. Pokračovala: "Dejme tomu že byste se na příklad se všemi svými skladbami nalezal na moři. Bouře by nastala, koráb tone—jediná spása v člunech — vaše skladby měly by nepoznány zahynouti, kterou byste nejprvé hleděl zachovati?" "Ó!" zvolal nadšeně Bellini s jiskřícím okem, "vše by mohlo utonouti, jenom ne „la Norma!"

Napoleon I. hledal jednou ve knihovně své nějakou strategickou knihu a prošťával při tom všechny přihrádky, aniž by byl čeho nalezl. Konečně ji zahlédl v nejvyšším oddělení knihovny. Řebříku tam nebylo a Napoleon při své historické krátkosti nemohl knihy dosáhnouti. V tom vstoupil do knihovny maršálek Moncey, jeden to z nejvyšších mužů celé armády, jenž vida namáhání Napoleonovo pravil: "Račte dovolit, sire, abych tu knihu sundal, jsem větší než Vaše Veličenstvo."— Napoleon se zakabonil a pravil s nuceným úsměvem: "Jenom delší, maršálku!"

Newton odešel jednou z pokoje a zanechal na stole rozličné spisy, mezi nimi i jeden veledůležitý rukopis, výsledek to mnoholetých namáhavých výpočtů. Milý jeho pinčík, jmenem "Diamant", vyskočil za jeho nepřítomnosti na stůl, přiváben nějakou lahůdkou, a převrhl při tom svíčku, následkem čehož spisy shořely. Když se Newton vrátil, shasil rychle oheň a poznav škodu ztrátou důležitého rukopisu spůsobenou, projevil neobyčejnou chladnost. Pravilť pouze k svému psíčkovi s bolestnou výčitkou: "Diamante, Diamante, nebyl bys tak vesele skákal, kdybys byl věděl, jakou škodu mi spůsobíš!" Po té zasedl, a začal namahavou práci znova.

SMĚS.

— Hodinky bez ručiček. Jest vůbec známo, že se na obyčejném číselníku hodinovém čas velmi nepohodlně čítá, noční dobou pak se na věžních hodinách dá číselník velmi těžce osvětlit, zaujímá mnoho místa a na starých věžích se k vůli němu musí leccos měniti, ne vždy ve prospěch krásy. I ta okolnost padá na váhu, že ručičky větrem i jinou nepohodou trpívají, tak že se hodiny nezřídka zastavují. Všemu tomu pomohou hodiny, jež sestavili Gillet a Bland v Anglicku. Jednoduchým ústrojím pohybují se tu totiž za sklem dvoje číslice, z nichžto jedny (na levé straně okénka) udávají hodiny a druhé minuty. Číslice tyto mohou býti upevněny buď na kolech anebo na pásmech. Hnací stroj po každé minutě pohne náhle minutami o jednu ku předu. Za hodinu pak se postrčí i hodiny atd. Hodiny ty budou též levnější než dosavádé.

— Co jest příčinou úpadku mravního?— Dobrodružný Henry Maihew svolal všecky zloděje londýnské, kteří nedosáhli ještě 21 roků věku svého, ke schůzi. Stopadesát se jich dostavilo skutečně a hromada zahájena v jedné třídě Britisch Union School. Shromáždění rozsedli se po lavicích; délka vlasů označovala při každém, dávno-li posléze propuštěn z vězení. Ačkoliv většinou všichni oděni byli v hadry, namáhali se všichni, býti veselými; jen nejstarší z nich jevili zasmušilost. Jednomu z přítomných nebylo ještě 19 let, a přece byl již 29krát ve vězení. Celé shromáždění s všeobecným potleskem se zvedlo, aby podívalo se hrdinovi do tváře. Skoro všichni bez výminky udávali za příčinu svého stavu 1. zanedbání, jehož rodiče a příbuzní se na nich dopustili; 2. špatné nakládání se strany svých představených; 3. svádnictví svých mladých kamarádů. Třiašedesát z nich umělo čísti a psáti. Měli svou zvláštní literaturu a se zvláštní zálibou zaznamenávali všecky zlodějské historie a životopisy znamenitých loupežníků a zločinců. Průběhem večera Maihew jednoho člena společnosti vyslal, aby za větší peníz vyměnil drobné, a když mladý ničema s penězi skutečně se vrátil, celé shromáždění vypuklo u veliký jásot. Soudruhove jeho přísahali, že by ho byli skolili, kdyby byl s penězi utekl. Nezdá se však, že by hromada ta měla vydatný výsledek, přece však nesluší podobné podniky málo ceniti, kdež o to běží, aby celá třída lidské společnosti byla lépe poznána.

— Nordenskjöld, známý švédský profesor opětuje letos loňský svůj pokus o plavbu mořem Karským k Sibiři. Kdežto však vloni za cíl své cesty sobě obral řeku Ob, letos jej posunul až k ústí řeky Jenizeje. Na cestu s parní lodí svou, jenž slove "Ymer", vydal se v prostřed června. K průvodu jeho se v Dudino přidali tři švédští botanikové, dr. Theel, dr. Tryborn a Arnell; k těm se v Petrohradě připojili geologa helsingforský profesor Mr. Brenner, zoolog John Sahlberg a ruský mořský kapitán Schwanebach. Schwanebach zaměřino má do města Jenizejska, chtěje se odtamtud na vystavené tam lodi "Sěvernaja Zarja" v červenci pustiti do ledového moře s nákladem plodin sibiřských, s nimiž by okolo Severního mysu, Kattegatem a mořem Baltickým doplul až do Petrohradu.

— Podzemní dráha v Paříži. Paříž bude míti po příkladu Londýna také svou podzemní dráhu. Nejznamenitější bankéřský ústav pařížský "Societé financiére" uchází se již o koncesi a hodlá počít prácemi ještě tohoto podzimku, aby dráha ještě před otevřením výstavy mohla být dopravě odevzdána. Projektovaná dvoukolejová trať počala by u náměstí bastilského, vedla by podél všech velkých vnitřních boulevardů až k chrámu sv. Majdaleny, odtud až na náměstí "Svornosti", pak olympejskými polmi až k Rond-Pointu a odtud až k Trocadéru, kdež jak známo, bude nalezati se světová výstava. Od Trocadéra půjde pak dráha až do bolognského lesíka. Dráha ta bude přes 12 kilometrů dlouhá. Bude míti spojovací tratě k nádražím lyonskému, vincennesskému a havreskému, jakož i poboční trať, vedoucí až na pole Marsovo. Dráha bude skorem po celé délce vedena tunely, jen na některých místech bude otevřena a blíže náměstí bastillského vedena bude přes viadukt, aby dostihla výšky tamních nádraží.

— Dar značné velikosti dostal Thiers od krále siamského. Právě totiž přibyl do Paříže překrásný slon, kterého Jeho siamské Veličenstvo darovalo bývalému presidentu republiky francouzské na důkaz své úcty. Thiers prý slona odevzdal pařížskému jardin d'acclimatation.

— Tiskárna v Cetyni. — Vladyka Petr II. roku 1834 zřídil na Cetyni tiskárnu, kde se vytisklo několik knih, z nichž jmenovati sluší almanah "Grlica", vydaný r. 1835 od D. Milakoviče. V "Grlici" sepsal Milakovič první řádnou historii Černé Hory, kterou o sobě vydal S. Milutinovič s mnohými přidanými národními písněmi, již spisovatel opět přepracoval a doklady opatřil a r. 1856 v Zadru vydal. Milakovičova Historie Černé Hory je dosud v tomto oboru nejlepším spisem. Mimo to vyšly Vuka Karadžiče „Srbske narodne poslovice" a S. Milutinova dram "Dika Crnogorská". Tiskárna cetyňská zanikla r. 1852, když prý kníže Danilo z velikého nedostatku střeliva písmenky v kule přelíti dal. Od té doby nebylo v Černé Hoře tiskárny až do r. 1860.

— Největší obec v Rakousku co do rozsáhlosti zemí je obec města Dobříše v Čechách, k níž náleží 11800 jiter.

— Okrovské oznámení.— Největší oznámení co se týká prostory jest na jedné skále u Glasgova ve Skotsku. V městě tom vycházejí noviny, jichž majit. dali do skály 328 stop dlouhý nápis, jméno novin vytesati. Jednotlivá písmena jsou 40 stop vysoká. Nápis ten ze vzdáli devíti mil možno přečísti.

— Bojovný beran.— Jistý důstojník srbské jízdy praví v soukromém dopisu, že k bělehradské brigádě připojil se, když táhli z Bělehradu, beran. Týž nedal se odehnati a provázel armádu až do tábora. Vojáci okrášlivše jej, pilně ho ošetřovali. Za to nehnul se beran od nich ani když táhli do boje. Šťastnou náhodou vyvázl beran z [illegible] nep raněn.

— Rodina sultánova. — Sultán Abdul Aziz třeštil. Nynější sultán Murad jest na mysli chorý. O ostatních nápadnících trůnu cařihradského nepovídá se nyní nic lepšího. Nejbližší bratr Muradův, Chamid effendi je prý na mozku churav a neustále myslí, že jest pronásledován. I druhý bratr po něm jest v stejném rozpoložení duševním. Čtyři ostatní bratři jsou prý vesměs souchotináři a stojí jednou nohou v hrobě. Syn zesnulého sultána Aziza, Jusuf Izzedin, jest prý vředovitý a také souchotinář. Připisuje se to nepořádnému živobytí otců a souchotinářské konstituci čerkeských matek jejich.

— Úpadek na Novém Zélandě. Náčelník Maori na Novém Zélandě, muž velmi svědomitý, přišel onehdy u svého souseda bělocha, jenž ohlásil úředně svůj úpadek, o 40 liber šterlinků. Později vyprávěl příbuzným několika náčelníkům, že přišel u bělocha, jenž se stal "packarapu" (bankrot) o 40 liber šterlinků. Na otázku co jest to "packarapu", odvětil: "Běloch, který se chce stát "packarapu" zavede si obchod a vezme mnoho zboží na dluh. Když za zboží strží peníze, shrábne je a odstraní a nechá si jen 5 liber šterlinků. S těmi odebeře se k soudci, řka že chce se stát "packarapu." Soudce na to odpoví, že je mu sice líto, že však se tak musí stát. Na to svolá soudce všechny advokáty a bělochovi věřitele a praví: Tento člověk jest "packarapu". Avšak on chce mezi vás rozdělit vše co má, a proto mne žádal, abych mezi vás rozdělil těch 5 liber šterlinků. Na to dá advokátům 4 libry, mezi věřitele rozdá zbývající jedu libru a běloch v pokoji odejde domů."

Philadelfická výstava.

(Od M— L—)

Vezmem-li nejznamenitější města Anglicka a Irska co do počtu vystavovatelů, tedy stojí Londýn na prvním stupni s 324; pak následují: Birmingham 224, Liverpool a Manchester jednotlivě po 18; Dublin, Edinburgh, Glasgow, Luds a Sheffield jednotlivě po 17 a Belfast 16 vystavovatelů.

Velcí zlatníci světového města na Temži nechtěli svěřiti poklady své vlnám oceánu. Hankock & Co., kteří ve Vídni majíce klenoty v ceně pěti milionů zlatých, nejsou v aréně světového zápasu k spatření. Jednotlivosti, které zajímati mohou jsou šperky a mosaické práce z Jet, umělá díla římských kameníků, která Francaty a Santamaria z Londýna dodaly, jakož i skotské klenoty ve zlatě a stříbře, ozdobné věci, vyrobeny z domácího křemene a domácích perlí, od James Atchisona v Edinburgu. Naproti tomu nalezáme londýnské hodiny ve zlatě a stříbře, honosící se výtečnou prací.

Stará Anglie je svými výtečnými vědeckými nástroji věhlasná. V dlouhé řadě vidíme zde drobnohledy, dalekohledy, hodiny, časoměry pro účely vědecké, stroje optické, meteorologické, matematické, časoměry, teploměry, vlahoměry a větroměry. Hudba je naproti tomu zastoupena velmi slabě. Několik pian a pianin, pak foukací nástroje ze dřeva a mosazu pro orkestr a vojenskou hudbu, to jest vše. V oboru tomto předstihne Canada starou Anglii, která i na poli školství daleko za Canadou zůstala. Od starého Anglicka očekávali jsme v oboru školství zajisté více než několik map a navedení k učení pro školy nedělní a slepé ústavy. Také tak bledě to vypadá v britickém knihkupectví ve Fairmont parku. Nalezáme kromě pavilonu firmy "Bradbury, Agnew & Co. velmi málo.

Anglické časopisectvo jest zastoupeno časopisy: "Punch Illustrated London News" a "Graphic", v jehožto síni lze celý proces od přijmutí nákresu až do zhotovení listu viděti.

Obrátíme-li se k britické industrii železa a ocele padne nám nejdříve ornamentální pavilon z lininy a železa do očí, který dle navrhnutí Tomáše Jeckylla v továrnách firmi Barnard & Barnard v Norvychy vyhotoven byl. Celá stavba, která jest 35 střevíců dlouhá a právě tolik vysoká, má šířku 18 střevíců, leží na plošině, ku které čtyry schody vedou. Pavilon nese 28 sloupů a pozůstává z dvou pater, jehožto hořejšek dojdeme pomocí točících schodů. Bohatá ozdoba je utvořena z umělých rozličných ptáků, motýlů a květin, a kolem celého pavilonu běží 4 střevíce a 6 palců vysoké zábradlí, kteréž slunečnicemi okrášleno jest.

Porovnáme-li oddělení osad anglických s republikou jižní Ameriky, klone se váha zajisté ku prospěchu osad anglických. Oddělení republiky jižní Ameriky činí na nás dojem, jaký činí na nás bouda kramáře, v které všecky možné věci v pestrém nepořádku nahromaděny jsou. Tam nepanuje pořádek a elegance osad anglických. Výtečné mapy znázorňují polohu a tvar země jednotlivých osad, dobré nákresy a fotografie poskytují vábivá panorama přístavů, měst, vesnic a krajin, znázorňují oblečky, mravy a obyčeje domorodců v pěkné prostomalbě. Dostáváme také ponětí o světě květin a zvěře. Koho by to nezajímalo, pozorovati ty zvláštní plody z dalekých končin cizých světů jako Ameriky, Asie, Afriky a Australie? Zde vidíme vše v nejbližší blízkosti vedle sebe, tak že potřebujem jen pohledu v jednotlivá oddělení, bychom se octli tam, kam nás fantasie naše vede. Pohledněme na dřeva, ovoce a houby z Bahamas, na jehož lepém břehu Kolumbus poprvé přistál; ty květiny, lastury a korály, skupeniny to bermudské, které poprvé Španěl Bermudez r. 1527 uzřel; to pletivo z jemného krajkového lýčí, kávu a cukr z Jamaiky. Rýži, trávu hedvábnou a ozdoby z rýžové slámy z britické Guiney, která jedenkráte holandské západoindické společnosti patřila; rostliny vláknovité a pletené koše z Trinidad. Překrásné zlatohlavy a těžké hedvábné látky a drahokamy vykládané zbraně východní Indie; zlatý prach a skvosty afrického pobřeží; vanilka a práce z větví palmy, které zasláno východně od Madagaskar ležící Mauritius.

Nejčerstvěji vyvinul se průmysl na Novém Zeelandě, Victoria a Tasmania.

Jako bylo u starých Řeků obyčejem vzíti s sebou při stěhování se do jiné země něco popele se sv. ohniště metropole, co znamení, že i na prvotní půdě příštího jejich města, budou sobě hleděti mravů a obyčejů otců svých, tak i hledí vystěhovalci mocného Anglicka založiti druhou Anglii v Australii, a pěstovati i tam mravy a obyčeje dálné vlasti. Že se jim to podařilo, dokázaly skvěle na výstavě světové ve Philadelphii.

Hospodářství.

Bejlí neb plevel kterak na stezkách zahradních nejlépe vyplemeníme.— Smíchejme 1 vědro nehašeného vápna a jednu desítinu tlučené síry neb sirného květu a zahřejme smíšeninu opětně ji promíchujíc v kotlíku až k varu. Když jsme touto břečkou místa, kde plevel vyhubit hodláme, několikráte polili, neobjeví se ani za léta více.

Červi aby štěpům neškodily.— Z jara, když míza do vrcholu vystupuje, navrtej štěp asi 2 stopy nad zemí, tak že otvor na 1 palce široký a střed stromu dosahující povstane a naplň díru sirným květem. Když se pak dřevěným kolíkem zabední, neškodí to nikterak a červi se takových stromů nedrží.

Dobytek cizí aby si rychle v jiných zvyknul.— Zvířata, jež na sebe zvyknout hodláme, omyjeme na hlavě i krku, vůbec jak daleko se obyčejně olizují, kořalkou, a zajisté nás výsledek uspokojí.

Drůbež rychle vykrmená.— Pšeničný chléb mlékem rozmočený jest výtečnou picí pro drůbež; ona ho velmi ráda žere, rychle tyje a maso jest velmi pěkné, bílé a měkké.

Hmyz kterak se v zemi vyhubí.— Veškerý hmyz v květinách snadno zahubíme:

1. když zem vápenou vodou polijeme, aneb
2. dehetem navlhčené hobliny mezi sazenice aneb vůbec do prsti nastrkáme.

Hovězímu dobytku trhání ocasu [illegible].— Obvážeme mu ocas u kořenu, v prostředku a na konci co nejpevněji špagátem a zajisté nás výsledek uspokojí.

Hrách starý tak připravený, že se mladému vyrovná.— Známo, že živností hrách i pšenici předčí, ačkoliv pro zvláštní příchuť mnohým pouze tak dlouho chutná, pokud je čerstvý a zelený. Můžeme však i chuť starého hrachu značně zlepšit, tak že se mladému skoro vyrovná. K tomu cíli vložíme hrách ku vaření určený na 12—18 hodin do vlažné vody a když jsme pak vodu odlili, necháme vlhký hrách opět 24 hodin v teple ležet, až klíčit započne.

Nejlépe k tomu cíli ho v prostoře jen mírně světlé a teplé, ku př. komoře, ponecháme.

Klíčením se utvoří v hrachu cukr a týž mu dodá chuti čerstvému podobné, tak že se na místě mladého spotřebit může.

Bitva u Vrbice.

Z Vrbice, 28. čer. večer. Černohorská severní armáda přestála dnes třetí a sice nejstrašlivější křest ohněm. Boje u Nevesině a Biliny byly pouhými hračkami proti dnešní vřavě.

Již před 3 dny proslýchalo se u Koryta, že Mukhtar paša snaží se zaskočiti severní armádu černohorskou a překaziti jí spáteční pochod. Následkem toho očekávala se všeobecně tuhá srážka. Vyzvědné sbory souhlasně sdělovaly, že během posledních 3 dnů táhnou silné kolony tureckého vojska k Bilku. Jádro černohorské armády pokročilo zvolna a pro nepříznivou polohu místní velmi namáhavě až k Vrbici; předvoj posunul se až k Vučidolu. Mezitím přeranili i Poko Pavlovič a Bajo Boskovič se 4 prapory k hlavnímu voji. Patruly a vyzvědači Černohorců přinesli 27. večer zprávu, že od Bilku táhnou silná turecká oddělení k Vučidolu. Srážka byla tedy nevyhnutelnou a udála se dnes ráno mezi 6. a 7. hod. prudkostí bouřné vichřice.

K 6. hod. ráno oznamovaly stráže, postavené na nejvyšších vrcholech horských, že od Bilku se turecké vojsko pohybuje k Vučidolu. Ihned dáno znamení k všeobecnému pochodu a v dlouhých hadovitých čarách kráčely kolony Černohorců a Hercegovců do vrchu, s vrchu směrem k jihu. U Vučidolu mezitím bouchaly pušky bez ustání. Též rány z děl odrážely se v několikeré ozvěně od strmých skalních stěn. Se zimničnou rychlostí spěchalo vše ku předu. Nevole z posledních dnů vzbudila vášnivou bojechtivost. Každý hořel touhou konečně setkati se s Turky v řádném boji. Střílení u Vučidolu netrvalo dlouho. Kolony táhnoucí od Vrbice, sotvaže se vyškrabaly z údolí na hřeben horský, s něhož viděli, an předvoj Hercegovců žene již na Turky útokem s handžárem v ruce, nedaly se již více udržeti. Za strašlivého až do kostí pronikajícího pokřiku válečného vrhal se s nevídanou prudkostí černohorský prapor za praporem do levého boku armády turecké, která se právě rozestavovala do bitevního šiku.

K 8. hod. ranní byly již téměř veškery kolony turecké roztříštěny a v divoký útěk zahnány; jen několik až vzadu se nalezajících tlup tureckých retirovalo jaký takýs v pořádku. Dělostřelba turecká úplně oněměla; i pušky Turků umlkly, jen strašlivý válečný pokřik Černohorců rozléhal se jako bouře nad bojištěm. K 9. hod. byl do hlavního stanu přiveden zajatý diviní generál turecký Osman paša. S ním přivedeno i nevelké množství raněných, poněvadž Černohorci žádné milosti ani neudělovali ani nepřijímali. Ostatní sděleno telegraficky. V nynějším okamžiku nelze nic více dodati, než že Černohorců armáda Mukhtara paši, na posměch vší "vyšší" strategii, pouhou taktikou úplně zničila. "P. z P."

Hledá se

dobré a výhodné místo v některé české osadě, kde by [illegible] mohl s prospěchem

Mlýn založiti.

Žádám mé krajany, aby mi oznámili kdykoliv se takové místo nalezá, s udáním jak veliká jest osada, jak hustě obydlena, jaká voda, jestli lesnato, jaké jiné výhody a prospěchy krajina poskytuje atd. Adresujte:
W. Horáček,
Sterling, Johnson Co., Neb.

Předplaťte se na "Pokrok Západu", nejlacinější list své velkosti [illegible] ve Spoj. Stát. vychází.

Chicago a Northwes'r dráha.

oblíbená cesta z
OMAHA
do
CHICAGO A NA VÝCHOD!
a ta
jediná přímá cesta do
Waterloo, Fort Dodge, Dubuque, La Crosse, Prairie Du Chien, Winona, St. Paul, Duluth, Janesville, Kenosha, Green Bay, Racine, Steven's Point, Watertown, Oshkosh, Fond DuLac, Madison a Milwaukee.

[illegible]
OMAHA A CHICAGO!
[illegible]

denní i spací vozy.

[illegible]

Hlavní připojení.
V Missouri Valley Junction do Sioux City, Yankton a do všech míst na cestě k Sioux City a Pacific railroad.
V Grand Junction do Fort Dodge, Des Moines, Ottawa a Keokuk.
V Marshall do St. Paul, Minneapolis, Duluth a všech míst severozápadních.
V Cedar Rapids do Waterloo, Cedar Falls, Charles City, Burlington a St. Louis.
V Clinton do Dubuque, Dunleith, Prairie Du Chien, LaCrosse a ku všem místům na drahách Chicago, Clinton, Dubuque, Chicago, Dubuque a Minnesota.
V Fulton do Freeport, Racine, Milwaukee a ku všem jiným místům ve Wisconsinu.
V Chicago se všemi drahami z Chicago jedoucími.

Lístky přímé
[illegible]

W. H. Stennett, Gen'l Passenger Ag't. – M. Hughitt, Gen. Sup't.
N. Trissel, Ticket Ag't, Omaha. – G. C. Eddy, [illegible]
J. H. Mountain, West'n Trav. Agt. – N. Haight, Pass. Agt., Omaha.

Chicago, Rock Island a Pacific dráha,

The Great Central Route
VELKÁ ÚSTŘEDNÍ CESTA
z
OMAHA DO CHICAGO A NA VÝCHOD,
Via Des Moines, Davenport and Rock Island.

[illegible]

Dva vlaky zvláštní
[illegible]

Lístky vezkrz k dostání ve všech vých. městech po [illegible]

A. M. Smith, Gen'l Pass'r Agent, Chicago. – H. Riddle, Gen'l Sup't, Chicago.
M. W. Clair, Traveling Agent, Omaha. – S. S. Stevens, Gen'l Western Ag't, Omaha.
T. A. Entrikin, Agent, Omaha.

Hambursko-americká paroplavební společnost.

[illegible]
PŘÍMÁ POŠTOVNÍ PAROPLAVBA mezi
Hamburkem a N. Yorkem
[illegible]
z HAMBURKU do NEW YORKU každou středu
a
z N. YORKU do HAMBURKU každý čtvrtek.
[illegible]

Převozní ceny:
Z Hamburku do New Yorku: I. kajuta $120 zlata, II. kaj. $72 zlata, mezipalubí $32 papír.
Z New Yorku do Hamburku: I. kaj. $100 zlata, II. kaj. $60 zl. mezipalubí $30 v papírech.
Děti od 1—10 roků platí polovičku. Kojenci z Hamburku do New Yorku $2 zlata.
[illegible]

AUGUST BOLTEN
Wm. Miller's Nachfolger
[illegible]
JOSEFA PASTORA.
[illegible]
KUNHARDT & CO., 61 Broad Str., N. Y.
C. B. RICHARD & BOAS, 61 Broadway N. Y.
[illegible]